1. שמות סוף הספר, סוף פקודי

לד וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יהוה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:
לה וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן
לו וּכְבוֹד יהוה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן
לז יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מַסְעֵיהֶם: וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא
לח יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ: כִּי עֲנַן יהוה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ
תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

ויקרא פרק א'

א וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יהוה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר:
ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם
קָרְבָּן לַיהוה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־
ג קָרְבַּנְכֶם: אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ
ד אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יהוה: וְסָמַךְ
ה יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו: וְשָׁחַט אֶת־בֶּן
הַבָּקָר לִפְנֵי יהוה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ
ו אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִפְשִׁיט
ז אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ: וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
ח אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ: וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־הָעֵצִים
ט אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם
וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחוֹחַ
י לַיהוה: וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ
יא מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ
הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יהוה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ
יב עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־
פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר
יג עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן
אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוה:
יד וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים אוֹ
טו מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ:

ו' ב'

א וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן
מִנְחָה לַיהוה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ
ב לְבֹנָה: וֶהֱבִיאָהּ אֶל־בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ
מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ
ג הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן
ד וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יהוה: וְכִי תַקְרִב
קָרְבַּן מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלּוֹת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן
ה וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן: וְאִם־מִנְחָה עַל־
ו הַמַּחֲבַת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן מַצָּה תִהְיֶה: פָּתוֹת אֹתָהּ
ז פִּתִּים וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה הִוא: וְאִם־
ח מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה: וְהֵבֵאתָ אֶת־
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיהוה וְהִקְרִיבָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ
ט אֶל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר
י הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יהוה:

המשך ויקרא פרק ב'

יא כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוה לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ
יב מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוה: קָרְבַּן רֵאשִׁית תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוה וְאֶל־
יג הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ: וְכָל־קָרְבַּן מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח
וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ
יד תַּקְרִיב מֶלַח: וְאִם־תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים
לַיהוה אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל תַּקְרִיב אֵת מִנְחַת
טו בִּכּוּרֶיךָ: וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא:
טז וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגִּרְשָׂהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ
אִשֶּׁה לַיהוה:

ויקרא פרק ה'

כא וַיְדַבֵּר יהוה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה מַעַל
בַּיהוה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ בְּפִקָּדוֹן אוֹ־בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ בְגָזֵל אוֹ
כב עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ: אוֹ־מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֶשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־
כג שָׁקֶר עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטֹא בָהֵנָּה: וְהָיָה
כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב אֶת־הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת־הָעֹשֶׁק
אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת־הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת־הָאֲבֵדָה
כד אֲשֶׁר מָצָא:

2. ספר ישעיהו פרק מג

אַתֶּם
עֵדַי נְאֻם־יהוה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ
לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי לֹא
יא יִהְיֶה: אָנֹכִי אָנֹכִי יהוה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ:
יב אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר וְאַתֶּם עֵדַי
יג נְאֻם־יהוה וַאֲנִי־אֵל: גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל
יד וּמִי יְשִׁיבֶנָּה: כֹּה־אָמַר יהוה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים כֻּלָּם
טו וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם: אֲנִי יהוה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל
טז מַלְכְּכֶם: כֹּה אָמַר יהוה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ וּבְמַיִם
יז עַזִּים נְתִיבָה: הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו יִשְׁכְּבוּ בַּל־
יח יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ: אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת
יט אַל־תִּתְבֹּנָנוּ: הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ
כ אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמוֹן נְהָרוֹת: תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה
תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן
כא כב לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי: עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ: וְלֹא־
כג אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל: לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה
עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא
כד הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה: לֹא־קָנִיתָ לִּי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא
כה הִרְוִיתָנִי אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ: אָנֹכִי
כו אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: הַזְכִּירֵנִי
נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק:

ישעיהו מד

א וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי
ב וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ: כֹּה־אָמַר יהוה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ
ג אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ: כִּי אֶצָּק־מַיִם עַל־
צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־
ד ה צֶאֱצָאֶיךָ: וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם: זֶה
יֹאמַר לַיהוה אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוה
ו וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה: כֹּה־אָמַר יהוה מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יהוה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי
ז אֵין אֱלֹהִים: וּמִי־כָמוֹנִי יִקְרָא וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ לִי מִשּׂוּמִי עַם־
ח עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ: אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־
תִּרְהוּ הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדָי הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ
ט מִבַּלְעָדַי וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי: יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם
בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ:

ישעיהו המשך כא

כא זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־
כב אָתָּה יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי: מָחִיתִי כָעָב
כג פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־
עָשָׂה יהוה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ
כד בּוֹ כִּי־גָאַל יהוה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר: כֹּה־
אָמַר יהוה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ מִבָּטֶן אָנֹכִי יהוה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה
כה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ מִי אִתִּי: מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים — מֵאִתִּי
כו יְהוֹלֵל מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל: מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ
וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים הָאֹמֵר לִירוּשָׁלִַם תּוּשָׁב וּלְעָרֵי יְהוּדָה
כז תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ אֲקוֹמֵם: הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ
כח אוֹבִישׁ: הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלִַם
תִּבָּנֶה וְהֵיכָל תִּוָּסֵד:

ישעי' מה

ישעיהו מה

כֹּה־אָמַר יהוה לִמְשִׁיחוֹ
לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ לְרַד־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים
ב אֲפַתֵּחַ לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ: אֲנִי לְפָנֶיךָ
אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים אוֹשר דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל — אֲיַשֵּׁר
ג אֲגַדֵּעַ: וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע
ד כִּי אֲנִי יהוה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב
ה וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי: אֲנִי
ו יהוה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי: לְמַעַן
יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָהּ כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי אֲנִי יהוה וְאֵין
ז עוֹד: יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יהוה
ח עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה:

3. ירושלמי, פסחים

*תני ר' חייה כנגד ארבעה בנים דיברה תורה בן חכם בן רשע בן טיפש בן שאינו יודע לשאול. בן חכם מהו אומר °מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יי' אלהינו אותנו אף אתה אמור לו °בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים. בן רשע מהו אומר °מה העבודה הזאת לכם מה הטורח הזה שאתם מטריחין עלינו בכל שנה ושנה מכיון שהוציא את עצמו מן הכלל אף אתה אמור לו °בעבור זה עשה ה' לי לי עשה לאותו האיש לא עשה. אילו היה אותו האיש במצרים לא היה ראוי להגאל משם לעולם. טיפש מה אומר °מה זאת אף את למדו הלכות הפסח שאין מפטירין אחר הפסח אפיקומן שלא יהא עומד מחבורה זו ונכנס לחבורה אוחרת. בן שאינו יודע לשאול את פתח לו תחילה א"ר יוסה מתניתא אמרה כן אם אין דעת בבן אביו מלמדו:

4. משנ', ערכין פ"ה מ"ו

מתני' *חייבי ערכין ממשכנין אותן *חייבי חטאות ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי עולות ושלמים ממשכנין אותן אע"פ שאין מתכפר לו עד שיתרצה שנאמר °לרצונו כופין אותו עד שיאמר רוצה אני *וכן °אתה אומר בגיטי נשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני:

גמרא ערכין כא

ת"ר °יקריב אותו *מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני

5. מנחות קי'

מתני' *נאמר בעולת בהמה °אשה ריח ניחוח ובעולת עוף °אשה ריח ניחוח ובמנחה °אשה ריח ניחוח לומר לך *אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים: גמ' אמר ר' זירא מאי קראה °מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל רב אדא בר אהבה אמר מהכא °ברבות הטובה רבו אוכליה ומה כשרון לבעליו: תניא אמר רבי שמעון בן עזאי בוא וראה מה כתיב בפרשת קרבנות שלא נאמר בהן לא אל ולא אלהים אלא ה' שלא ליתן פתחון פה לבעל דין לחלוק ונאמר בשור הגס °אשה ריח ניחוח ובעוף הדק °אשה ריח ניחוח ובמנחה °אשה ריח ניחוח לומר לך אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים ושמא תאמר לאכילה הוא צריך ת"ל °אם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלואה ונאמר °כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אלף ידעתי כל עוף הרים וזיז שדי עמדי האוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה לא אמרתי אליכם זבחו כדי שתאמר אעשה רצונו ויעשה רצוני לא לרצוני אתם זובחים אלא לרצונכם אתם זובחים שנאמר °לרצונכם תזבחהו דבר אחר לרצונכם תזבחהו לדעתכם זבחו כדבעא מיניה שמואל מרב הונא *מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחט את בן הבקר שתהא שחיטה לשם בן בקר אמר לו זו בידינו הוא לעכב מנין *ת"ל לרצונכם תזבחהו לדעתכם זבחו:

7. רש"י, מנחות

לא לרצוני אתם זובחים · כלומר לא °להנאתי שאיני רוצה להטריח אתכם לעשות על כרחכם: לרצונכם · לצורך עצמכם לקיים מצותי שתהא כפרה לכם בכך:

6. מסכת סוטה, דף י"א ע"א

°וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ כן רבו וכן פרצו מיבעי ליה אמר ר"ל רוח הקדש מבשרתן כן ירבה וכן יפרוץ: °ויקוצו מפני בני ישראל מלמד שהיו דומין בעיניהם כקוצים

מס' סוטה דף י"א ע"ב

בפריכה דרש *רב עוירא בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים *בשעה שהולכות לשאוב מים הקב"ה מזמן להם דגים קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים ובאות ושופתות שתי קדירות אחת של חמין ואחת של דגים ומוליכות אצל בעליהן לשדה ומרחיצות אותן וסכות אותן ומאכילות אותן ומשקות אותן וכו'

רוח הקדש מבשרתן. לישראל ואומר למצרים אין מועיל לכם חומה להן. כלומר עיניהם וגופם מלאים קוצים בראותם את ישראל פרים ורבים:

8. אור החיים ויקרא יח

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, כִּי הֵן אֱמֶת בְּמִין אֱנוֹשִׁי זוּלַת יִשְׂרָאֵל יֶשְׁנוֹ בְּטַעֲנָה זוֹ כִּי לֹא יִמָּצֵא בְּכֹחוֹ לִמְנֹעַ עֶצֶם חֶשְׁקוֹ מִמֶּנּוּ מַה שֶּׁאֵין כֵּן אַתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְצַד הֱיוֹתִי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְהִיא הַשָּׂגָה אֱלֹהִית, בְּכֹחַ הָאֱלֹהִי יְנַצַּח כֹּחַ הַטִּבְעִי גַּשְׁמִי, כִּי הַצּוּרָה תִּשְׁלֹט בַּחֹמֶר כְּשֶׁיַּסְכִּים אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְהִתְדַּבֵּק בַּה' אֱלֹהוֹ יִשְׁלֹט בְּטִבְעוֹ.

9. מלבי"ם ויקרא א' ג'

כי הרצון היא תכונה מחשביית והחפץ היא תכונה נפשיית, גדר הרצון הוא שמהשכלו מסכים אל הדבר ובוחר בו. וגדר החפץ שיש לו אל הדבר נטיה נפשית ע"י שמתאוה או שחומד בו או ע"י נטי' אחרת נפשיית. משא"כ הרצון נקי מכל נטיה נפשיית, כי הוא מפעולת השכל והבחירה. ויצויר שירצה האדם בדבר ולא יחפץ בו וכן בהפך. למשל כי חפץ בבת יעקב (בראשי' לד) י"ל שהיה חפץ בלא רצון, כי האדם כשימלך עם מחשבתו לא ירצה בדבר רע, ולכן לא תמצא בשום מקום בתנ"ך פעל רצה לדבר רע רק פעל חפץ, כמו בשקוציהם נפשם חפצה (ישעי' ס"ו) כי רק חפץ התאוה תגבר או על הרצון וכן אמר ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו (דברים כה) ואם לא יחפץ לגאלך (רות ג) שבאמת רצון האדם ומהשכלו ירצה לעשות מצות ה' רק בחפץ נפשו ימנעהו

10. עלת
ראי"ה
א'
עמ'
לג

ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה. היום הזה יהיה זכור בטבע הנפש של העם. זהו הרז אשר הודיע: שיעמדו על הטבע הנפשי שלהם וידעו שהיום הזה הוא מוכרח להיות זכור, בתכונה של מקור.

אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים. הוא יהיה זכור בצביונו המיוחד, שנשתניתם על ידו מעבדות לחרות.

כי בחוזק יד הוציא ד' אתכם מזה. דבר גדול אירע ביום זה, שנויים עצמיים אירעו בו בכל מהותכם ובכל הקפכם. הכל היה מאוגד להיות המעמד שלכם עומד כמקדם להשאר במצרים, בבית עבדים. והיום הזה הוא שגרם בסגולתו, המיועדה מראש, שבו יתגלה אותו חוזק היד שהיה בכחו לנתק את כל מוסרות העבדות, להעתק מהמצב העבדותי למצב החרות נגד כל הגורמים הרבים של העבדות. ע"כ מוכרח הוא היום הזה להיות זכור.

ולא יאכל חמץ. כשם שזכירתו היא זכירה טבעית נפשית בכלל, ככה התוכן המעשי המזכיר, המראה על זכרונו והמקיים אותו, הוא טבוע שאי אפשר להיות אחרת. לא יאכל חמץ, אי אפשר שיאכל חמץ ביום הזה, הזכור בטבעיותו הרוחנית בעומק הנפשיות שלכם.

היום אתם יוצאים בחודש האביב. פעולת היציאה שלכם היא פעולה חודרת בכל היקום, פעולה חודרת בכל הטבע, פעולה חודרת בכל מה שהוא למעלה מן הטבע. היום הוא מיוחד במהותו הרוחנית, להיות מוכן ליציאה שלכם, והוא בחודש האביב, שהפריחה והחיים המתחדשים מוכרים בו כ"כ בכל הטבע. קנה כאן מקום אחוד כל תמצית הבריאה, להיות הכל משותף עם יציאתכם המופלאה.

חקוק אותו הרושם של מועד האביב, בשלמותו, בארץ הקדושה בתור אספקלריא מכוונת, המראה לנו את האור והזוהר, את חדוש החיים והחרות אשר נעשה לנו בימי אביבנו הגדול, במועד צאתנו ממצרים בחוזק יד של אדון כל המעשים ברוך הוא. והובע יסוד זה בארץ המיוחדת, שהיא זבת חלב ודבש, הארץ של חמשת העמים הנקובים בזה, שתולדותיה ותוצאות אדמתה הן מורות על הפעולה המוזיקת והנפלאה של אוירה, ורושם האביב זורח בה בכל אורו ויפעת הדרו, וממנה מסתעף הוד השפעתה על כל האדמה, שהאביב הוא רושם תחיתה, בהקבלה המכוונת של „ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה".